

Diszdoktorrá avatták Róma főpolgármesterét

Városfejlesztés és művészet

Beszélgetés Giulio-Carlo Argan professzorral

Becsés idejét rövidítettük meg: a Szépművészeti Múzeumba készült. Festmények és szobrok közé, ahol — saját bevallása szerint — mindig otthon érzi magát. Hatvankilenc évesen is frissen, szinte sietősen búcsúzott vendéglátóitól, s a gépkocsi vezetőjének kedves figyelemmel magyarul adta meg úticélját.

— Ennyire ismerős Budapest?

— Nem először járok itt, de mindig örömmel tölt el, amikor Budapest gyarapodásáról megbizonyosodhatom.

Ünnepi alkalom

Ezúttal ünnepi alkalomra érkezett fővárosunkba Giulio-Carlo Argan professzor, Róma főpolgármestere. Tegnap az Eötvös Loránd Tudományegyetemen diszdoktorrá avatták. A magas tudományos elismerés az egyetemes művészettörténet világszerte ismert művelőjét, a magyar—olasz kulturális kapcsolatok tudatos egyengetőjét, s nem utolsósorban Rómában tanuló ösztöndíjasaink patrónusát érte.

— Polgármester úr... — kezdeném a megszólítást, de nyomban tiltakozik:

— Szólítson inkább professzornak. Ezt megszoktam, s a fontos közéleti megbízatás sem feledteti velem eredeti hivatásomat, amelynek csaknem fél évszázada élek.

— Tehát, professzor úr, melyek ma az Örök Város polgármesterének legnagyobb gondjai?

— Mindenekelőtt a lakáskérdés — hangzik a válasz olyan szépen csengő olasz nyelven, amelyre Perugia vagy Padova ősi egyetemének falai között az anyanyelvét legdallamosabban oktató előadó is büszke lehetne. — Igen, a lakásprobléma megelőz minden másfajta gondot. Rómában sok ház áll üresen, s tömérdek embernek nincs hol laknia. A látványos ellentmondás oka a közösségi érdek és a magánérdek közötti egyelőre áthidalhatatlannak tűnő ellentét. Fővárosunkat akár a fordított földrengéshez hasonlíthatnám: a természeti katasztrófa ugyan pusztulással jár, de Rómában a telekspekuláció és a törvények kijátszása révén elcsúfították a várost, vad összevisszaságot teremtettek az ősi római várostervezés, ma is lenyűgöző rendet sugárzó emlékeinek tőzomzedságában.

Mi hiányzik?

— Professzor úr művészettörténeti munkásságában jó néhány tanulmányt szentelt ennek a témának...

— Igen, szenvedélyesen ostromozom a túlzott terjeszkedés nálunk tapasztalható visszasságait és mindig arra intettem, hogy a városfejlesztés és a művészet követelményei elválaszthatatlanok. Nem öncélú érdekből, a művészettörténeész fenntartásai miatt, hanem azoknak az érdekében, akik az újabb városnegyedeket benépesítik: a ma és a holnap generációjáért.

— Rómát, akárcsak Itália

8068 városából és községéből több mint 2700-at, 1976. óta baloldali giunta (tanács) irányítja. Történet-e azóta érdemleges lépés a lakásprobléma megszüntetésére?

— Az 1976. évi választások eredménye Rómában fölért egy politikai földcsuszamlással: az Olasz Köztársaság történetében először szerzett többséget az Örök Városban az Olasz Kommunista Párt. Amikor a giunta megválasztott polgármesternek mint pártonkívülit, aki független baloldalként az OKP listáján indultam, először a költségvetés mérhetetlen deficitjével kezdtem megbarátkozni. Fölsorolni is nehéz lenne, mennyi minden hiányzik ma Rómában: legalább 90 ezer olcsó bérű lakás a kisfizetésű munkásoknak és alkalmazottaknak, 18 ezer kórházi ágy, nyolcezer tanterem, s néhány százezer új munkahely, főleg fiataloknak. Nyomasztó örökség, amit még a zöldterület kinövevényesítésével. Ráadásul olyan törvények és rendeletek kötik gúzsba a kezünket, amelyeket nem mi alkottunk. Mostanában azonban már igyekszünk nagyobb szigorral föllépni a spekuláció ellen. Ha egyelőre nem is az egész fővárosban, de máris hozzálátunk az engedély nélküli építkezések felülvizsgálatához. Akár le is romboljuk a luxusvillákat, még akkor is, ha tulajdonosuknak ez nem tetszik. Szeretnénk egyszer s mindenkorra elvenni a spekulánsok, a telek- és építkezési üzerek kedvét a törvénytelenségektől, s megtanítani őket arra, hogy nem ők a város urai.

Együttműködés

Róma főpolgármestere tegnap délután Szépvölgyi Zoltánnal, a Fővárosi Tanács elnökével az együttműködés jelenéről és távlatairól tárgyalt, este vacsorát adtak tisztelőtérre. Ma reggel pedig már elbúcsúzott Budapesttől:

— A viszontlátásra, barátaim!

Ma délután Argan professzorral már hivatali teendők várnak. Róma csak rövid időre nélkülözheti főpolgármesterét.

Gyapay Dénes